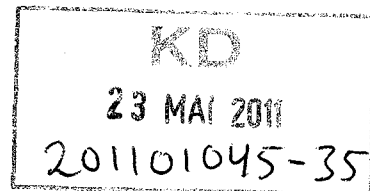

DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Pb 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
201100797-/TIL

Dato
19.5.2011

Høring om utkast til ny standardavtale for forsknings- og utredningsoppdrag – kommentarer fra Arbeidsdepartementet

Vi viser til KDs brev av 18. februar 2011, om høring av utkast til ny standardavtale for forsknings- og utredningsoppdrag. Etter Arbeidsdepartementets vurdering synes de endringer som er gjort i den foreslåtte nye standardavtalen, herunder tilpassingene til konsulentavtalen, i all hovedsak å være hensiktsmessige. Arbeidsdepartementet har imidlertid enkelte kommentarer til det nye utkastet:

Til avtaleutkastets pkt. 3.1 Om vitenskapelig redelighet og akademisk frihet

Kunnskapsdepartementet fremholder den nye standardavtalens allroundkvaliteter, og vektlegger at kontrakten kan benyttes for både forsknings-, utrednings- og analyseoppdrag. Vi har registrert at mange representanter for forskningsinstitusjonene har gitt uttrykk for at de er fornøyde med avtalen. Vi har imidlertid ikke fått noe inntrykk av hvordan konsulentvirksomhetene stiller seg i saken. Vi registrerer at representanter for sistnevnte bransje ikke er å finne på listen over høringsinstanser, og har foreslått for Kunnskapsdepartementet at også denne delen av bransjen inkluderes i prosessen.

Arbeidsdepartementet er positiv til en allroundkontrakt da en slik kontrakt bør innebære en administrativ forenkling, bl.a. ved at man slipper å ta stilling til kontraktstype når anbud lyses ut, og forenklingen som ligger i at den kan benyttes av alle oppdragstakere og ved nærmest alle oppdragstyper. Arbeidsdepartementet har et forholdsvis stort anskaffelsesvolum. Departementet anskaffer både forskning og annen kunnskapsutvikling. Vi ser det som viktig at det finnes et mangfold av tilbydere i markedet som kan levere tilbud som er tilpasset oppdragets art og karakter. Høy faglig

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 3

Telefon
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Arbeidsmarkedsavdelingen
Telefaks
22 24 87 11

Saksbehandler
Tone Iren Limbodal
22247993

kvalitet ved leveransene innen kunnskapsutvikling er viktig enten det er snakk om forskning, utredninger eller bearbeiding av statistikk og analyser. Høy kvalitet er imidlertid ikke nødvendigvis lik vitenskapelighet. Vi er derfor usikre på hvor god henvisningen til vitenskapelighet er i denne sammenheng. Et eksempel her vil kunne være tilfeller det er viktig for bestilleren å få på plass raske leveranser av analyser og lignende, som man for så vidt kunne ha valgt å gjennomføre selv, men som man av kapasitetsmessige hensyn har sett seg nødt til å legge ut til eksterne bidragsyttere. For Arbeidsdepartementet er det viktig at kontrakten ikke ekskluderer bransjer og profesjoner, eller at den gir konkurransefortrinn til enkeltaktører i kunnskapsmarkedet. Det er oppdragsgiver som skal ta stilling til hvilken avtale som skal benyttes. Det er derfor viktig at alle relevante tilbydere er komfortable med en allroundavtale, herunder henvisningen til vitenskapelighet, enten det er forskningsinstitusjoner eller konsulentvirksomheter som skal anvende den.

Arbeidsdepartementet er positiv til en kontrakt som favner flere typer kunnskapsoppdrag. Vi er imidlertid usikre på om det fremlagte utkastet til kontrakt har et reelt utvidet anvendelsesområde. Når man har valgt å legge inn krav til at oppdraget skal gjennomføres i overensstemmelse med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper, og henviser til lov om universiteter og høyskoler av 1. april 2005 nr. 15 for å forankre dette kravet, er vi usikre på hvilke konsekvenser dette kan få. Kan det for eksempel være slik at dette kravet blir ekskluderende for den delen av markedet som bidrar med rådgivning og kunnskapsproduksjon som bør regnes som en forlengelse/forsterking av departementets egenproduksjon av kunnskap? Ved siden av at det kan virke ekskluderende i markedet, kan det også være uetisk å påberope seg vitenskapelighet ved gjennomføring av denne type oppgaver. Det at enkelte forskningsinstitusjoner finner at de ønsker å utføre denne type arbeid, endrer ikke på dette.

Til avtaleutkastets pkt. 3.2 Om bruk av metoder og kvalitetssikring

At metodevalg og øvrig fremgangsmåte for gjennomføring av oppdraget skal fremgå av prosjektbeskrivelse, som eget vedlegg, synes hensiktsmessig. Herunder at det eksplisitt uttales at det er oppdragstakers rett og plikt å lede den faglige virksomheten i forbindelse med gjennomføringen.

Til avtaleutkastets pkt. 3.3 Om medvirkning

Arbeidsdepartementet ser det som ryddig for prosessen at medvirkning avtales på forhånd slik det vises til i utkastet, herunder avtaler om innspill og kommentarer til resultatene i de avsluttende delene av arbeidet. Det kan med fordel tas inn en tekst om at oppdragsgiver har rett til å gå gjennom utkast til rapport blant annet for å påpeke faktiske feil. Forhåndsavtalt medvirkning kan bidra positivt til en bevisstgjøring av roller, og til å øke rolleklarheten for både oppdragsgiver og oppdragstaker. Arbeidsdepartementet ser det som viktig at oppdragsgiver får anledning til å kvalitetssikre, og til å følge opp at mandatet for oppdraget er fulgt. Det er vår oppfatning at forskere og andre leverandører, i de aller fleste tilfeller, imøteser faglig dialog og

brukervurdering av resultatene som fremlegges. Det forutsettes at ansvaret for det endelige resultatet påhviler forskeren i sin helhet.

Til avtaleutkastets pkt. 3.6 Om rapportering

Når det gjelder rapportering bør det fremgå at oppdragsgiver har rett til en teknisk gjennomgang av utkast til rapport for å kommentere faktiske forhold og for å sjekke at oppdragstaker har forstått mandatet/oppdraget osv, jf pkt 6.1 Hva som anses som mislighold.

Til avtaleutkastets pkt. 3.9 Om lønns- og arbeidsvilkår

Arbeidsdepartementet gjør oppmerksom på at gjeldende regelverk er under endring. KD bør derfor kontrollere at man oppdaterer med de siste endringene i den endelige versjonen av standardkontrakten, eller påser at kontrakten justeres når endringene i forskriften er fastsatt. Det bør framgå at oppdragsgiver kan tilbakeholde hele eller deler av kontraktsummen dersom det avdekkes mislighold.

Til avtaleutkastets pkt. 5.1 Om eiendomsrett og immaterielle rettigheter

Når det gjelder pkt 5.1 Eiendomsrett og immaterielle rettigheter, er det et spørsmål hvorvidt de immaterielle rettighetene har noen praktisk betydning når oppdragsgiver ikke skal utnytte resultatene kommersielt og resultatene er offentlige. Det bør vurderes om dette bør framkomme tydeligere gitt at det er snakk om forskningsoppdrag med det offentlige som oppdragsgiver og ikke en kommersiell, privat aktør.

Arbeidsdepartementet er opptatt av at oppdragsgiver i gitte sammenhenger har behov for å sikre rettighetene til rådata. Vi forstår det slik at dette fritt kan avtales i bilag 6. Arbeidsdepartementet er opptatt av at forskningen skal være kumulativ. I denne sammenhengen betyr det at man i avtalen bør ha mulighet til å sørge for at andre forskere kan bygge videre på den eksisterende forskningen. Dette gjelder både mht datagrunnlag og resultatene som sådan. Videre er Arbeidsdepartementet opptatt av spisskompetanse og spesialisering, samtidig bør man unngå at forskningsinstitusjoner opparbeider seg monopol på temaer og områder. Avtalene knyttet til rettigheter er derfor viktig, både for å sørge for klarhet om rettighetene til den enkelte forsker, til oppdragsgiver, og for å gi mulighet for åpen konkurranse og reell deltakelse fra flere forskningsmiljøer i senere konkurranser.

Til avtaleutkastets pkt. 5.2 Om tilgjengeliggjøring

Forslaget til kontrakt har som standard at oppdragsgiver aktivt skal tilgjengeliggjøre for allmennheten de resultater, råd og vurderinger som oppdragsgiver har brukt offentlige midler på. Arbeidsdepartementet ser det som sentralt at resultatene av oppdraget gjøres tilgjengelig for allmennheten. Departementet ser generelt tilgjengeliggjøring som en plikt vel så mye som en rett. Vi mener imidlertid at plikten til aktiv offentliggjøring fra oppdragsgivers side går for langt. For ADs vedkommende vil dette i praksis si en plikt til å offentliggjøre rapporter på regjeringens hjemmesider. Vi mener det her bør gjøres et skille mellom at oppdragsgiver ikke skal kunne unnta og hemmeligholde resultatet

og en aktiv offentliggjøring. En aktiv offentliggjøring vil lett oppfattes som at departementet går god for sluttproduktet, kvalitet mv. Kvaliteten på produktene er dessverre av og til av en slik art at man som oppdragsgiver ikke kan gå god for produktet. På den annen side bør offentliggjøringen skje på leverandørs hjemmeside eller lignende.

Når tilgjengeliggjøring omtales, ligger det ofte implisitt i omtalen at det er oppdragsgiver som er den motvillige part ved tilgjengeliggjøring. Arbeidsdepartementet krever eksplisitt at resultatene skal tilgjengeliggjøres i nærmest alle oppdrag som gjennomføres. Når man fra tid til annen likevel opplever en tilbakeholdenhet ift tilgjengeliggjøring, er det vel så ofte oppdragstaker som står for tilbakeholdenheten som det er oppdragsgiver. Dette knytter seg oftest til at oppdragstaker kan få problemer med å publisere forskning i anerkjente vitenskapelige tidsskrifter dersom resultatene allerede befinner seg på nett. Arbeidsdepartementet er naturlig nok interessert i at forskningen publiseres i anerkjente tidsskrift da dette er et viktig kvalitetsstempel ved forskningen. Kontrakten bør derfor gi rom for en sunn avveining mellom oppdragsgiver og oppdragstaker på dette punktet, der man i fellesskap får legge opp til hensiktsmessig tilgjengeliggjøring.

Arbeidsdepartementet foreslår at punktet om tilgjengeliggjøring omarbeides slik at oppdragsgiver ikke aktivt må publisere resultatet, men at det for eksempel skrives inn at oppdragstaker kan publisere etter overlevering (etter tre uker), med en rett (og ikke plikt) for oppdragsgiver å gjøre det samme.

Med hilsen

Ola Ribe (e.f.)

avdelingsdirektør

Tone Iren Limbodal

seniorrådgiver